

# KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)

## Opis przedmiotu

|                                                           |                    |                                                                                                    |                                   |                                                           |
|-----------------------------------------------------------|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Kod przedmiotu                                            |                    | Nazwa przedmiotu                                                                                   | Sport osób niepełnosprawnych      |                                                           |
| 114/P/1/ST/B26b                                           |                    |                                                                                                    | Sports of disabled people         |                                                           |
| Język wykładowy                                           |                    | j. polski                                                                                          |                                   |                                                           |
| Rok akademicki                                            |                    | 2026/2027                                                                                          |                                   |                                                           |
|                                                           |                    |                                                                                                    |                                   |                                                           |
| Kierunek<br>w zakresie                                    |                    | Wychowanie fizyczne                                                                                |                                   |                                                           |
|                                                           |                    | Nauk o Kulturze Fizycznej                                                                          |                                   |                                                           |
| Poziom studiów                                            |                    | Studia I stopnia                                                                                   |                                   |                                                           |
| Profil studiów                                            |                    | praktyczny                                                                                         |                                   |                                                           |
| Forma studiów                                             |                    | stacjonarne                                                                                        |                                   |                                                           |
| Semestr / semestry                                        |                    | V                                                                                                  |                                   |                                                           |
|                                                           |                    |                                                                                                    |                                   |                                                           |
| Przynależność do grupy zajęć                              |                    | B2. Grupa zajęć kierunkowych - do wyboru                                                           |                                   |                                                           |
| Status przedmiotu                                         |                    | Do wyboru                                                                                          |                                   |                                                           |
| Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS |                    | Forma zajęć                                                                                        | Liczba godzin zajęć dydaktycznych | Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS |
|                                                           |                    | Wykład                                                                                             | [h]                               | 2 ECTS                                                    |
|                                                           |                    | Zajęcia praktyczne                                                                                 | 30 [h]                            |                                                           |
|                                                           |                    | ...                                                                                                | ...                               |                                                           |
| Powiązanie przedmiotu                                     | z profilem studiów | Kształtuje umiejętności praktyczne (profil praktyczny)                                             |                                   | 2 ECTS                                                    |
|                                                           | z uprawnieniami    | Służy zdobywaniu przez studenta uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania fizycznego. |                                   | ECTS                                                      |
|                                                           | z dyscypliną       | Nauki o Kulturze Fizycznej                                                                         |                                   | 2 ECTS                                                    |
| Forma nauczania                                           |                    | Tradycyjna – zajęcia zorganizowane w Uczelni                                                       |                                   |                                                           |
| Wymagania wstępne                                         |                    | Ogólna sprawność fizyczna                                                                          |                                   |                                                           |
|                                                           |                    |                                                                                                    |                                   |                                                           |
| Jednostka prowadząca                                      |                    | Katedra Kultury Fizycznej                                                                          |                                   |                                                           |
| Koordynator                                               |                    | dr Dawid Mucha                                                                                     |                                   |                                                           |
| Adres strony internetowej                                 |                    | <a href="http://www.wfp.uniwersytetradom.pl">www.wfp.uniwersytetradom.pl</a>                       |                                   |                                                           |
| Adres e-mail, telefon koordynatora                        |                    | <a href="mailto:d.mucha@uthrad.pl">d.mucha@uthrad.pl</a>                                           |                                   |                                                           |

# EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

|                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Cel kształcenia:                                                                                     | Opanowanie wiedzy i umiejętności praktycznego doboru różnych form aktywności ruchowej w tym dyscyplin sportowych dla osób niepełnosprawnych, prowadzenia zajęć rekreacyjnych (w tym dyscyplin sportowych) z osobami niepełnosprawnymi, programowania różnych form aktywności fizycznej, jako formy rewalidacji osób niepełnosprawnych. Umiejętność organizacji sportu i zawodów dla osób z niepełnosprawnościami, znajomość klasyfikacji sportowej, zdobycie wiedzy na temat przygotowania treningowego i współzawodnictwa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Treści programowe:                                                                                   | <p><b>Zajęcia praktyczne</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Aktywność fizyczna i sport osób z niepełnosprawnościami jako element promocji zdrowia oraz integracji społecznej.</li> <li>2. Organizacja sportu osób z niepełnosprawnościami w Polsce i na świecie. Rola organizacji sportowych oraz ruchu paraolimpijskiego.</li> <li>3. Klasyfikacja funkcjonalna zawodników oraz zasady współzawodnictwa w sporcie osób z niepełnosprawnościami.</li> <li>4. Charakterystyka wybranych dyscyplin sportowych osób z niepełnosprawnościami oraz ich wymagania treningowe.</li> <li>5. Organizacja zawodów sportowych osób z niepełnosprawnościami oraz zasady bezpieczeństwa uczestników.</li> <li>6. Dobór metod, form i środków aktywności fizycznej do rodzaju i stopnia niepełnosprawności.</li> <li>7. Sprzęt specjalistyczny wykorzystywany w sporcie osób z niepełnosprawnościami oraz zasady jego doboru i użytkowania.</li> <li>8. Programowanie aktywności fizycznej i treningu sportowego osób z niepełnosprawnościami.</li> <li>9. Wykorzystanie środowiska wodnego w sporcie i aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami.</li> <li>10. Organizacja i prowadzenie zajęć sportowych dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.</li> <li>11. Bariery uczestnictwa w sporcie osób z niepełnosprawnościami oraz sposoby ich ograniczania.</li> <li>12. Komunikacja z uczestnikami zajęć oraz wykorzystanie podstawowej terminologii specjalistycznej w języku angielskim dotyczącej sportu osób z niepełnosprawnościami.</li> <li>13. Opracowanie scenariusza zajęć sportowych dla osób z niepełnosprawnościami.</li> <li>14. Prowadzenie fragmentu zajęć sportowych oraz analiza ich realizacji.</li> <li>15. Prezentacja referatów i dyskusja nad współczesnymi problemami sportu osób z niepełnosprawnościami.</li> </ol> |
| Metody dydaktyczne (kształcenia):                                                                    | <p><b>Metody:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ metody podające: pogadanka, objaśnienie;</li> <li>➤ metody aktywizujące: dyskusja dydaktyczna;</li> <li>➤ metody eksponujące: pokaz;</li> <li>➤ metody programowane: z wykorzystaniem komputera;</li> <li>➤ metody poszukujące: problemowe (sytuacyjna, burza mózgów), ćwiczeniowo – praktyczne (ćwiczeniowa, obserwacji);</li> <li>➤ metody realizacji zadań ruchowych: reproduktywne, proaktywne, problemowe;</li> <li>➤ metody nauczania czynności ruchowych: syntetyczna, analityczna, mieszana.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się, sposób obliczania oceny końcowej: | <p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych efektów uczenia się określonych dla przedmiotu. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zajęć wchodzących w skład danego przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta liczby punktów ECTS przyporządkowanej temu przedmiotowi. Sposób obliczenia oceny końcowej z przedmiotu przedstawia się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 93–100% – bardzo dobry (5,0),</li> <li>• 85–92% – plus dobry (4,5),</li> <li>• 77–84% – dobry (4,0),</li> <li>• 69–76% – plus dostateczny (3,5),</li> <li>• 60–68% – dostateczny (3,0),</li> <li>• poniżej 60% – niedostateczny (2,0).</li> </ul> <p>Ponadto, uzyskanie pozytywnej oceny z realizacji przydzielonego referatu i prowadzenia zajęć (obejmującego przegląd piśmiennictwa, analizę przypadków, moderowanie dyskusji, przedstawienie rekomendacji praktycznych).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

| Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć |                                                                                                                                                                                                                |                                    |                    | Metody weryfikacji efektów uczenia się |                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Numer efektu uczenia się                                                              | Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU)<br>Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:                                                                          | Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) | Forma zajęć        | Forma weryfikacji (zaliczeń)           | Metody sprawdzania i oceny                                                           |
| W1                                                                                    | Zna i rozumie biologiczne uwarunkowania aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami oraz ich znaczenie w planowaniu i organizacji sportu.                                                                | K_WG01                             | Zajęcia praktyczne | Zaliczenie na ocenę                    | Zaliczenie pisemne<br>Zadania<br>ćwiczeniowe<br>Obserwacja<br>Scenariusz prowadzenia |
| W2                                                                                    | Zna i rozumie znaczenie aktywności fizycznej i sportu osób z niepełnosprawnościami w promocji zdrowia oraz podstawowe zasady przygotowania treningowego.                                                       | K_WG03                             | Zajęcia praktyczne | Zaliczenie na ocenę                    | Zaliczenie pisemne<br>Zadania<br>ćwiczeniowe<br>Obserwacja<br>Scenariusz prowadzenia |
| W3                                                                                    | Zna i rozumie zasady organizacji sportu osób z niepełnosprawnościami, klasyfikacji funkcjonalnej oraz współzawodnictwa sportowego.                                                                             | K_WK07                             | Zajęcia praktyczne | Zaliczenie na ocenę                    | Zaliczenie pisemne<br>Zadania<br>ćwiczeniowe<br>Obserwacja<br>Scenariusz prowadzenia |
| U1                                                                                    | Potrafi wykorzystywać sprzęt sportowy, w tym sprzęt specjalistyczny, podczas organizacji i prowadzenia zajęć sportowych dla osób z niepełnosprawnościami.                                                      | K_UW01                             | Zajęcia praktyczne | Zaliczenie na ocenę                    | Zaliczenie praktyczne<br>Zadania<br>ćwiczeniowe<br>Obserwacja                        |
| U2                                                                                    | Potrafi przygotować i przedstawić prezentację oraz prowadzić dyskusję z wykorzystaniem podstawowej terminologii specjalistycznej w języku angielskim dotyczącej sportu osób z niepełnosprawnościami.           | K_UK05                             | Zajęcia praktyczne | Zaliczenie na ocenę                    | Zaliczenie praktyczne<br>Zadania<br>ćwiczeniowe<br>Obserwacja                        |
| U3                                                                                    | Potrafi zaplanować, zorganizować i przeprowadzić zajęcia sportowe dla osób z niepełnosprawnościami, dobierając odpowiednie metody, formy i środki do potrzeb uczestników.                                      | K_UO09                             | Zajęcia praktyczne | Zaliczenie na ocenę                    | Zaliczenie praktyczne<br>Zadania<br>ćwiczeniowe<br>Obserwacja                        |
| K1                                                                                    | Jest gotów do wykorzystywania wiedzy i umiejętności w rozwiązywaniu problemów związanych z organizacją i prowadzeniem sportu osób z niepełnosprawnościami oraz do uwzględniania skutków podejmowanych działań. | K_KK01                             | Zajęcia praktyczne | Zaliczenie na ocenę                    | Zaliczenie praktyczne<br>Zadania<br>ćwiczeniowe<br>Obserwacja                        |
| K2                                                                                    | Jest gotów do zapewnienia bezpieczeństwa uczestników zajęć sportowych osób z niepełnosprawnościami oraz podejmowania odpowiedzialnych działań adekwatnych do poziomu ryzyka.                                   | K_KR07                             | Zajęcia praktyczne | Zaliczenie na ocenę                    | Zaliczenie praktyczne<br>Zadania<br>ćwiczeniowe<br>Obserwacja                        |

| Literatura podstawowa, literatura uzupełniająca, pomoce naukowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Literatura podstawowa:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Morgulec- Adamowicz N., Kosmol A., Molik B. Adaptowana aktywność fizyczna dla fizjoterapeutów. Warszawa 2014, Wyd. 1.</li> <li>2. Suchanowski A., Okulczyk K. Aktywność Ruchowa Adaptacyjna. Skrypt dla studentów studiów magisterskich kierunku fizjoterapia. Gdańsk 2012.</li> <li>3. Morgulec- Adamowicz N., Kosmol A. (2008) Wprowadzenie do adaptowanej aktywności fizycznej (APA) [w:] A. Kosmol (red.) Teoria i praktyka osób niepełnosprawnych. Warszawa: Wyd. AWF.</li> <li>4. Migasiewicz J., Bolach E.: Aktywność ruchowa osób niepełnosprawnych. AWF Wrocław 2004.</li> </ol> <p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bahrynowska-Fic J. Właściwości i metodyka ćwiczeń fizycznych oraz sport inwalidzki. PZWL Warszawa 1999.</li> <li>2. Biniakiewicz B. (2009): Pedagogiczne modele aktywności ruchowej [w.] S. Kowalik (red.), Kultura fizyczna osób z niepełnosprawnościami. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.</li> <li>3. Kowalik S. (2009a) wykorzystanie ruchu w rehabilitacji osób niepełnosprawnych; historia, idei i jej praktycznych zastosowań [w:] S. Kowalik (red.) Kultura fizyczna osób z niepełnosprawnościami. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.</li> </ol> |

4. Nowotny J. (2003): Edukacja i redukcja ruchowa. Kraków: Wyd. „Kasper”
5. Patkiewicz J. (2004a) Ekstremalne formy turystyki osób niepełnosprawnych [w:] J. Migasiewicz, E. Bolach (red.) Aktywność ruchowa osób niepełnosprawnych. Wrocław: AWF.
6. Sherrill C. (1998): Adapted physical activity, recreation and sport. New York: McGraw-Hill.

**Pomoce naukowe:** różnorodne środki dydaktyczne (np. piłki nożne, znaczniki, pachołki itp.), rzutnik multimedialny.

| Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS |                                               |                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------|
| Udział w zajęciach, aktywność                                                                        | Obciążenie studenta [h]                       |                     |
|                                                                                                      | Zajęcia bez nauczyciela-praca własna studenta | Zajęcia dydaktyczne |
| Udział w ... wykładach                                                                               | X                                             | [h]                 |
| Udział w zajęciach praktycznych                                                                      | X                                             | 30 [h]              |
| Udział w konsultacjach                                                                               | X                                             | X                   |
| Przygotowanie do zajęć,<br>Przygotowanie do zaliczenia                                               | [h]                                           | X                   |
| Sumaryczne obciążenie pracą studenta                                                                 | 20 [h]/ 0,8 ECTS                              | 30 [h]/ 1,2 ECTS    |
| Punkty ECTS za przedmiot                                                                             | 2 ECTS                                        |                     |

| Informacje dodatkowe, uwagi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów.</p> <p>Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.</p> |